

SERIØSITETSBESTEMMELSER FOR BYGG- OG ANLEGG- KONTRAKTER FOR LILLESTRØM KOMMUNE

Kriteriesett B

1 Innhold

1.1	Ansvarlig næringsliv	3
1.1.1	Plikt til å utføre forenklet aktsomhetsvurderinger.....	3
1.1.2	Plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen.....	4
1.1.3	Sanksjoner ved manglende ivaretagelse krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv	5
1.2	HMS-kort	6
1.3	Pliktig medlemskap i leverandørregister	6
1.4	Krav om elektronisk betaling og betaling til bank.....	6
1.5	Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	6
1.5.1	Sanksjoner ved brudd på krav til internkontroll og SHA	7
1.6	Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft.....	8
1.7	Kontroll av skatte- og avgiftsforpliktelser	9
1.7.1	Sanksjoner ved brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser	9
1.8	Lærlinger.....	10
1.8.1	Kontroll og dokumentasjon	10
1.8.2	Sanksjoner ved brudd på krav til lærlinger	10
1.9	Krav til faglærte håndverkere	11
1.9.1	Kontroll og dokumentasjon	11
1.9.2	Sanksjon ved brudd på krav til faglærte håndverkere.....	11
1.10	Krav til lønns- og arbeidsvilkår.....	11
1.10.1	Sanksjon ved brudd på lønns- og arbeidsvilkår	12
1.11	Kontroll av lønns- og arbeidsvilkår.....	12
1.12	Utenlandsk arbeidskraft	13
1.13	Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker.....	13
1.14	Revisjon og oppfølging av etiske krav og seriøsitetsbestemmelser	13

1.14.1	Sanksjon for brudd på dokumentasjonsplikt.....	14
1.14.2	Revisjon	14
1.15	Mislighold og konsekvenser for senere konkurranser	15

1.1 Ansvarlig næringsliv

1.1.1 Plikt til å utføre forenklet aktsomhetsvurderinger

Leverandøren skal arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og internasjonal humanitærrett, samt hindre miljødeleggelser og korrupsjon. Dersom leverandøren blir kjent med kritikkverdige forhold i leverandørkjeden, skal leverandøren informere oppdragsgiver om dette uten ugrunnet opphold.

Dette skal gjøres ved å benytte metoden for aktsomhetsvurderinger.

Aktsomhetsvurderingene skal omfatte alle leveransene, inkludert varer (fra råvarestadiet via produksjon av komponenter til ferdig produkt), tjenester (blant annet transport), og/eller andre innsatsfaktorer som bidrar til å oppfylle denne kontrakten.

Leverandøren skal gjennom hele kontraktsperioden kunne dokumentere at:

Leverandøren skal organisere sitt arbeid for ansvarlig næringsliv i tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger som beskrevet i internasjonalt anerkjente rammeverk som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Med dette menes:

1. Forankre metoden for aktsomhetsvurderinger i retningslinjer og styringssystemer.

Leverandøren skal som minimum ha:

- Formelle policy/retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Retningslinjene skal ivareta oppdragsgivers kontraktsvilkår og gjelde for egen virksomhet og i leverandørkjeden
 - Skriftlige rutiner for å gjøre formelle policy/retningslinjer for ansvarlig næringsliv for leverandørkjeden (Suppliers Code of Conduct) kjent for leverandører/ underleverandører og forretningsforbindelser som medvirker til utførelsen av denne kontrakt [Dette skal kun leveres hvis det benyttes underleverandører]
 - Planer og rutiner for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv
2. Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for samfunn, mennesker og miljø som leverandøren enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til leverandørens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester tilbudt oppdragsgiver, gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere

Hva som menes med ansvarlig næringsliv, følger blant annet av:

- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, inkludert følgende kapitler:
 - IV. Menneskerettigheter
 - V. Sysselsetting og forholdet mellom partene i arbeidslivet

- VI. Miljøvern
 - VII. Bekjemping av bestikkelser, tilbud om bestikkelser og pengeutpressing
- Verdenserklæringen om menneskerettighetene (1948) og FN-konvensjonene om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (1966) og om sivile og politiske rettigheter (1966)
- ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet:
 - Forbud mot tvangsarbeid (ILO konvensjon nr. 29 og nr. 105)
 - Retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87 og nr. 98. Der konvensjon nr. 87 og nr. 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre, alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling)
 - Forbud mot barnarbeid (ILO konvensjon nr. 138 og nr. 182)
 - Forbud mot diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og nr. 111)
 - Retten til helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og nr. 187)
- Anstendige arbeidsforhold og arbeidsmiljølovgivningen der arbeidet utføres: Medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår skal ikke være dårligere enn det som følger av den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning i det landet der arbeideren utfører sin del av arbeidet. Dette gjelder i hele leverandørkjeden, fra utvinning av råvarer og produksjon av hovedkomponenter, til sammenstilling og distribusjon av ferdig vare eller utførelse av arbeid. Av særlige relevante forhold fremheves 1) en lønn å leve av, 2) overholdelse av arbeidstidsbestemmelser, 3) helse, miljø og sikkerhet, 4) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 5) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Overnevnte er minimumsstandarder. Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonale lover og regler eller avtaler regulerer samme tema, skal den høyeste standarden legges til grunn.

1.1.2 Plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen

Oppdragsgiver etterstreber samarbeid som utgangspunkt, og ønsker dialog om eventuelle utfordringer i leverandørkjeden med mål om å få til varige forbedringer.

I kontraktsoppfølgingen kan oppdragsgiver kreve at leverandøren:

- Deltar i oppfølgingssamtale(r) med oppdragsgiver og eventuelle andre berørte interessenter
- Besvarer egenrapporteringsskjema senest fire uker etter oppdragsgivers utsendelse, med mindre oppdragsgiver har satt en annen frist
- Fremlegger policy/retningslinjer, planer og rutiner for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger
- Dokumenterer sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger, inkludert tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser, samt gjenoppretting og erstatning for negative konsekvenser

- Gir en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden, inkludert deres hovedkomponenter og råvarer, etter oppdragsgivers nærmere angivelse
- Bistår i forbindelse med oppdragsgivers leverandørrevisjoner og innhenter all dokumentasjon som anses nødvendig:
 - Revisjon kan omfatte undersøkelser, innhenting av dokumentasjon og stedlig kontroll hos leverandøren, hos eventuelle underleverandører og på steder der kontraktsarbeidet utføres. Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser til disposisjon og oversende etterspurt dokumentasjon i forbindelse med revisjon eller kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører. Leverandøren er ansvarlig for at underleverandører oppfyller medvirknings- og dokumentasjonsplikten
 - Revisjon kan gjennomføres i perioden fra kontraktsinngåelse frem til seks måneder etter utløpet av kontrakten
 - Revisjon og stedlig kontroll kan utføres av oppdragsgiver eller tredjepart engasjert av oppdragsgiver. Tredjepart identifiseres i denne bestemmelsen med oppdragsgiver. Leverandøren kan motsette seg at en direkte konkurrent av Leverandøren blir oppnevnt som tredjepart. Tillitsvalgte kan ikke nektes adgang ved stedlig kontroll der kontraktsarbeidet utføres

Oppdragsgiver har rett til å samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere og samarbeidspartnere i oppfølgingen av aktsomhetsvurderingene for ansvarlig næringsliv, samt innenfor lovverkets rammer å dele relevant informasjon og dokumentasjon fra oppfølgingen. Oppdragsgiver skal sikre at informasjonen deles på forsvarlig måte.

1.1.3 Sanksjoner ved manglende ivaretagelse krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv

Ved brudd på krav om plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen, som manglende gjennomføring av, eller dokumentasjon på aktsomhetsvurderinger eller ved brudd på medvirkningsplikten, kan oppdragsgiver gjøre følgende sanksjonsbestemmelser gjeldende:

- Leverandøren skal rette brudd på krav om plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen. Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan brudd skal rettes. Tiltakene og fristene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art, alvorlighetsgrad og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges for godkjenning av oppdragsgiver innen fire uker etter at bruddene ble oppdaget, med mindre oppdragsgiver bestemmer noe annet. Dokumentasjon på retting skal fremlegges oppdragsgiver for godkjenning uten ugrunnet opphold
- Ved alvorlige eller gjentatte brudd på krav om plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen, eller ved gjentatt tilsidesettelse av tiltaksplanen, kan oppdragsgiver ilegge én eller flere av følgende sanksjoner:

- Gebyr på kr 1 500 per hverdag inntil forholdet er rettet
- Kreve midlertidig stans av hele eller deler av leveransen for leverandørens regning og risiko. Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd
- Kreve at leverandøren bytter ut vare(r) eller underleverandør uten kostnad for oppdragsgiver
- Heve kontrakten. Selv om leverandøren eller underleverandøren retter, er dette ikke til hinder for at oppdragsgiver kan heve kontrakten.

1.2 HMS-kort

Alle arbeidstakere skal bære et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet, dette skal være lett synlig. Ordrebekreftelse, søknadsskjema og lignende aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.3 Pliktig medlemskap i leverandørregister

Leverandøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

1.4 Krav om elektronisk betaling og betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

All betaling leverandøren og underleverandører foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeid for byggherren skal betales med elektronisk betalingsmiddel.

Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

1.5 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Leverandøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, oppdragsgivers SHA-plan og oppdragsgivers eller koordinators anvisninger.

Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av oppdragsgivers SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Leverandøren skal sørge for at egne arbeidstakere, og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører, kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, sikker jobbanalyse (SJA), sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselkilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

1.5.1 Sanksjoner ved brudd på krav til internkontroll og SHA

Ved brudd på ovennevnte plikter skal oppdragsgiveren sette en rimelig frist for retting av forholdene. I den utstrekning oppdragsgiveren anser det nødvendig, kan arbeidene samtidig stanses med øyeblikkelig virkning. Stans av arbeider kan også skje dersom forholdene ikke blir rettet innen den frist oppdragsgiver har satt.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan oppdragsgiver heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Der slikt mislighold består i gjentatte brudd på pliktene, kan oppdragsgiver heve kontrakten selv om leverandøren retter forholdene. Oppdragsgiver kan på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Ved utskiftning av underleverandør skal dette skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.6 Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft

Leverandøren kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjeden under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 8-13 og § 19-3 / forsyningsforskriften § 7-8.

Bemanningsselskap/bemanningsbyrå regnes som ett ledd.

Vareprodusenter eller vareleverandører ansees ikke som underleverandør i denne forbindelse.

Etter at kontrakten er inngått, kan oppdragsgiveren godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontrakten. En slik tillatelse vil kun gjelde for det konkrete oppdraget.

Oppdragsgiver vil unntaksvis kunne stille krav om maksimalt ett ledd, basert på en konkret vurdering av marked, kompleksitet og risiko m.m. i den enkelte anskaffelse. Dette vil i tilfelle fremgå av konkurransegrunnlaget for den aktuelle anskaffelsen.

Ved vesentlig mislighold kan oppdragsgiver stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

Dersom det foreligger saklig grunn, kan oppdragsgiver kreve en underleverandør byttet ut. Ved utskiftning av underleverandør skal dette skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Leverandøren har anledning til å skifte ut underleverandør etter behov. Bruk og utskiftning av underleverandører forutsetter imidlertid skriftlig forhåndssamtykke fra oppdragsgiveren. Dersom det foreligger saklig grunn, kan oppdragsgiver velge å ikke godkjenne den aktuelle underleverandøren.

Leverandøren er fullt ut ansvarlig for utførelsen av underleverandørers oppfyllelse av kontrakten på samme måte som om leverandøren selv stod for utførelsen.

Leverandøren påtar seg fullt økonomisk, juridisk og faglig ansvar for de samlede leveranser, og forestår all fakturering av og kommunikasjon med oppdragsgiver, med mindre noe annet er særskilt avtalt.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles oppdragsgiver og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk når det foreligger saklig grunn.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.7 Kontroll av skatte- og avgiftsforpliktelser

Leverandøren skal i kontraktperioden overholde offentlige krav til innbetaling av skatter og avgifter. Leverandøren skal på forespørsel fra oppdragsgiver fremlegge skatteattesten.

Ved inngåelse av kontrakter med underleverandører i tilknytning til oppdraget, som har en verdi som overstiger kr 500.000 eks. MVA skal leverandøren innhente skatteattest for sine underleverandører, jf. forskrift om offentlige anskaffelser. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest.

Oppdragsgiver har fullmakt fra leverandør og underleverandør(er) til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m.

Fullmakten signeres samtidig med kontrakten. De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten skal gjelde fra signering av fullmakten og frem til seks måneder etter at kontrakten er avsluttet.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.7.1 Sanksjoner ved brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Dersom leverandøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan oppdragsgiver heve kontrakten uten at leverandøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og leverandøren overfor oppdragsgiver kan sannsynliggjøre at kravet ikke er berettiget.

Dersom leverandørens underleverandører i ikke-uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver, etter at underleverandøren er gitt en frist til å rette, kreve at leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør, uten kostnad for oppdragsgiver. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og leverandøren overfor oppdragsgiver kan sannsynliggjøre at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget. Dersom leverandøren ikke skifter ut underleverandør som den er forpliktet til å skifte ut, kan oppdragsgiver heve avtalen.

1.8 Læringer

Det er et krav at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning, og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidene.

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 7 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagene samlet (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 4-1. Kravet kan delvis oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5.

Kravet kan oppfylles av leverandøren eller den underleverandører.

Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS- land.

Kravet om bruk av lærlinger gjelder ikke dersom leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom leverandøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen. Dersom lærlinger ikke har deltatt på utførelsen av et oppdrag under rammeavtalen skal dette synliggjøres i samsvarserklæringen.

For å sikre oppfyllelse av dette kravet i kommunens rammeavtaler, kan oppdragsgiver anmode bruk av lærlinger på konkrete oppdrag. Leverandøren skal etterleve dette. Kravet gjelder ikke dersom leverandøren kan dokumentere at det på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen på det konkrete oppdraget.

1.8.1 Kontroll og dokumentasjon

Leverandøren skal ved oppstart dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Oppdragsgiver kan gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. På anmodning skal leverandøren kunne dokumentere at kravet er oppfylt, og timelister skal på et hvert tidspunkt kunne fremlegges.

1.8.2 Sanksjoner ved brudd på krav til lærlinger

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe,

og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan oppdragsgiver stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

1.9 Krav til faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle fag den konkrete kontrakten omfatter.

Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

1.9.1 Kontroll og dokumentasjon

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen dokumentere hvordan kravet vil bli oppfylt, samt halvårlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Rapporter og bemanningsplaner for det siste kvartal skal sendes oppdragsgiver innen 20. januar, 20. april, 20. juli og 20. oktober.

1.9.2 Sanksjon ved brudd på krav til faglærte håndverkere

Oppdragsgiver kan stanse arbeidet dersom disse kravene blir misligholdt. Ved stans skal oppdragsgiver sette en rimelig frist for retting. Ved gjentatte brudd gir dette grunnlag for heving av kontrakten.

1.10 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.

- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide). Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.10.1 Sanksjon ved brudd på lønns- og arbeidsvilkår

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet innen en rimelig frist satt av oppdragsgiveren. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør (herunder bemanningsselskaper) er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Ved brudd på krav om lønns- og arbeidsvilkår har oppdragsgiveren rett til å holde tilbake inntil 10% av kontraktssummen. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan oppdragsgivere på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

1.11 Kontroll av lønns- og arbeidsvilkår

Leverandør skal følge opp Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett blir fulgt helt ut til kontraktskjedens ytterste ledd. Leverandøren skal til enhver tid kunne

fremviser for oppdragsgiver hvordan forskriftskravene ivaretas og hvilke kontroller som er gjennomført. Det skal også kunne fremvises dokumentasjon på at alle ledd har forsvarlige arbeidstidsordninger for sine arbeidere, i henhold til Arbeidsmiljøloven.

Leverandøren skal ha full kontroll med hvilke arbeidstakere og virksomheter, også enkeltmannsforetak, som til enhver tid utfører arbeide på byggeplassen.

1.12 Utenlandsk arbeidskraft

Arbeidere uten arbeidstillatelse skal bortvises, og erstattes med lovlig arbeidskraft.

Utenlandske arbeidstakere skal minimum kunne kommunisere muntlig på engelsk. All nødvendig dokumentasjon og bekreftelser på gjeldende myndighetskrav til utenlandsk arbeidskraft skal arkiveres på byggeplass og være ajourført til enhver tid.

1.13 Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Dersom oppdrag gis til utenlandske virksomheter, skal dette rapporteres til «Sentralskattekontoret for utenlandssaker». Opplysninger om kontrakten, samt de arbeidstakere som er tilknyttet kontrakten, skal rapporteres inn på «Skjema RF 1199».

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt oppdragsgiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

1.14 Revisjon og oppfølging av etiske krav og seriøsitetsbestemmelser

Leverandøren er forpliktet til å etterleve disse seriøsitetskravene i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette skal dokumenteres ved:

- Egenrapportering¹ og/eller
- Oppfølgingssamtaler og/eller
- Kontroll av arbeidsforholdene²

Brudd på seriøsitetskravene innebærer kontraktsbrudd. Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette bruddene innen den fristen oppdragsgiver setter, så lenge denne ikke er usaklig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten oppdragsgiver bestemmer. Vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelsene kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving selv om leverandør retter forholdene.

Dersom brudd skjer i leverandørkjeden kan oppdragsgiver kreve at leverandøren skifter ut underleverandør(er). Dette skal skje uten kostnad for oppdragsgiver.

Dersom leverandøren blir klar over forhold i strid med kontraktsvilkårene, skal leverandøren rapportere dette til oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

1.14.1 Sanksjon for brudd på dokumentasjonsplikt

Dersom oppdragsgiver krever egenrapportering eller etterspør annen dokumentasjon, er leverandør forpliktet til å innlevere denne innen to uker fra utsendelse.

Der oppdragsgiver har stilt krav om innsending av dokumentasjon, og leverandør ikke overholder fristen for innsending, kan oppdragsgiver ilegge dagbøter tilsvarende 5 promille av kontraktens verdi. Dagbøter løper til etterspurt dokumentasjon er mottatt.

Dersom den etterspurte dokumentasjonen ikke kan leveres kan oppdragsgiver gjøre gjeldende øvrige sanksjoner for mislighold av den aktuelle plikten/kravet.

1.14.2 Revisjon

Oppdragsgiver, eller ekstern revisor engasjert av oppdragsgiver, kan gjennomføre revisjon hos leverandøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

¹ På anmodning fra oppdragsgiver er leverandør forpliktet til å fylle ut egenrapporteringsskjema. I tillegg kan Leverandør legge ved rapport fra uavhengig revisjon foretatt de siste 12 måneder.

² Oppdragsgiver, eller den oppdragsgiver bemyndiger, forbeholder seg retten til å gjennomføre kontroller i leverandørkjeden i kontraktsperioden. Ved kontroll plikter leverandør å fremskaffe nødvendige kontaktopplysninger. Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.

1.15 Mislighold og konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli registrert og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

